

Kritična beseda mladih

V soboto in nedeljo, torej 23. in 24. oktobra, se je v Novem mestu zbralo 445 delegatov in številni gosti na 11. kongresu Zveze socialistične mladine Slovenije. Delegati, ki so zastopali več kot 420 tisoč mladih Slovencev, so v petih tematskih komisijah obravnavali naloge ZSMS pri uresničevanju ekonomske stabilizacije in razvoju političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Posebno pozornost so delegati posvetili problemu zaposlovanja, preobrazbi šolskega in izobraževalnega sistema, stanovanjskim vprašanjem, štipendiranju, kulturi in preživljanju prostega časa.

Na komisiji za preobrazbo vzgoje in izobraževanja je govoril tudi delegat in hkrati podpredsednik naše občinske konference ZSMS Igor Lavš. Iz njegove razprave povzemo nekaj misli:

● Še vedno smo priča pojavom, da na šoli, ki šteje tisoč učencev, dela v mladinski organizaciji le ozek krog ljudi. Podobno je tudi v občinskih konferencah. Delo prenekaterih OO ali OK, ki sicer slovi kot aktivna in zagnana, v bistvu predstavlja le aktivnost kopice posameznikov, ki k temu delu ne morejo ali pa tudi nočejo pritegniti širšega kroga

mladincev. Zato tudi mladinska organizacija še prevečkrat rešuje le »papirnate« probleme, ne sooča pa se s konkretnimi problemi, ki pestijo mlade pri njihovem vsakdanjem delu.

● Prav pri delu s srednješolsko mladino se še prevečkrat kaže ozko in neinventivno delo ZSMS. Preveč je fraz in laži ter premalo konkretnega. Mladi v srednjih šolah bodo mladinsko organizacijo sprejeli za svojo šele takrat, ko bo tudi aktivnost te organizacije njim bližja.

● Razmere na področju dijaških domov so v Ljubljani

vse prej kot urejene. Spremembe mreže šol so povzročile precejšen padec prijav učencev v domove, kar je pripeljalo do krčenja števila in ukinjanja nekaterih domov. S tem je bila ogrožena tudi socialna varnost nekaterih vzgojiteljev, kar je vse prej kot dobro vplivalo na njihovo delo in odnos do učencev.

● Oskrbnine v domovih so visoke, storitve, ki jih učenci dobe za svoj denar, pa sila slabe. Potrebno bo bolj dosledno urediti položaj domov za učence, saj bi tako napravili tudi velik korak naprej v samem vzgojnoizobraževalnem procesu.

● Še nekaj besed o razmestitvi šol v Ljubljani. Kljub opozorilom mladinske organizacije nekatere strokovne službe niso dovolj načrtovale letošnjo mrežo šol. Ker so se ob tem vmešali še nekateri stari, dobre šole željni občani, je bila zdrava popolna. Veliko napora in dela, tudi mladinske organizacije, je bilo potrebno vložiti, da se je položaj nekoliko umiril.

JANJA KLASINČ

Razstava sindikalnega tiska

Po plenarnem delu prvega dne 10. kongresa Zveze sindikatov Slovenije so v sprejemni dvorani Cankarjevega doma odprli razstavo »Slovensko strokovno sindikalno časopisje od konca 19. stoletja do Delavske enotnosti«. Na ogled so bili tudi posnetki in nekateri izvirlniki vseh poglavitnih sindikalnih glasil socialdemokratskih, komunističnih, demokratičnih in profesionalnih delavskih strokovnih organizacij. Razstava je posvečena 40-letnici »Delavske enotnosti«.

PROBLEMI FINANCIRANJA KS

»Glavarine« ni, dogovora tudi še ne

Kot vemo, je z novim letom prenehalo financiranje krajevnih skupnosti na podlagi enotnega prispevka na zaposlenega, tako imenovane glavarine. »Ukinili smo en sistem, ne da bi imeli zanj ustrezno nadomestilo; financiranje krajevnih skupnosti je zdaj neurejeno!« se hudujejo na terenu.

Ugotavljamo, da družbeni dogovor o temeljnih načelih združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih še ne velja (ni ga podpisalo ustrezno število podpisnikov) ter da v nekaterih ljubljanskih občinah zelo konkretno razmišljajo o samoupravnem združevanju in uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih za obdobje 1982-1985.

Največ so s tem v zvezi vseka kor storili v občini Bežigrad, kjer so sprejeli ustrezen predlog samoupravnega sporazuma ter v njem zelo konkretno določili, da bi tozdi in druge samoupravne skupnosti združevale 0,163 odstotka od osnove bruto osebnih dohodkov na zaposlenega in da bi denar izločali iz ostanka dohodka. Sredstva bi namenili za pokritje različnih materialnih stroškov krajevnih skupnosti (amortizacija, vzdrževanje objektov) ter za delovanje družbenopolitičnih organizacij in društev ter akcije krajevnih skupnosti, ki niso financirane prek SIS. Seveda bi združena sredstva namenili tudi za solidarnostne potrebe financiranja manj razvitih krajevnih skupnosti v občini ter za financiranje

skupnih nalog sosednjih krajevnih skupnosti.

Ker se druge ljubljanske občine še niso enotno dogovorile na ravni mesta o takšnem zbiranju sredstev, bo treba takšno obliko financiranja KS še proučiti, predvsem z vidika doslednega namenskega uporabljanja proračunskih sredstev ter pravočasnega načrtovanja potreb KS v odnosu do programov SIS. Seveda bo pomemben element pri teh razmišljanjih – stabilizacijski trenutek in vprašanje: ali takšen način združevanja vendarle ne predstavlja prikritega povečevanja splošne porabe oz. proračuna?

Naj pojasnimo nekatere pomembnejše značilnosti sedanjega financiranja krajevnih skupnosti: – za delovanje in uresničevanje delegatskega sistema, za delovanje zborov delovnih ljudi in občanov ter samoupravnih organov v KS, za delovanje delegacij, za ljudsko obrambo in družbeno samozadržano zagotavljanje občina prek ustrezno opredeljenega namena sredstva v občinskem proračunu (tudi v davstvih zbranih na območju KS)

– pri financiranju delovanja delegacij v KS se z ustreznim deležem lahko vključujejo tudi SIS – v okviru financiranja delovanja delegatskega sistema v KS je tudi financiranje tistih funkcij DPO, ki predstavljajo skrb za usposabljanje delegatov in delegacij

– za financiranje se uporabljajo tudi sredstva zbrane članarine SZDL

– »priložnostno« združevanje sredstev TOZD za določene skupne akcije v KS se je ponekod lepo uveljavilo.

Občina zagotavlja krajevnim skupnostim proračunska sredstva po notnih merilih in kriterijih.

Kje smo torej danes na področju urejenejšega financiranja KS?

Odgovor: smo še vedno pri razmišljanju, ali nam je samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi in občanov v KS sploh potreben in če nam je, kako bomo v njem točno opredelili namembnost in kvalifikacijo zbranih sredstev. Res je, da obstaja vrsta izdatkov, ki jih KS ne morejo poravnati iz proračunskih sredstev, niti ne iz sredstev SIS, zato je treba vprašanje nadaljnega, dodatnega financiranja KS čimprej razširiti. O tem vprašanju bodo te dni ponovno razpravljali tudi na seji Sveta za spremljanje in razvoj KS pri predsedstvu OK SZDL, pa tudi v nekaterih organih MK SZDL ter MK ZKS Ljubljana. s.c.

JURIJ POPOV

NAŠI DELEGATI NA KONGRESU ZSS

Poudarek izobraževanju

Od 11. do 13. oktobra letos je bil v Cankarjevem domu 10. kongres slovenskih sindikatov. Med 786 delegati se ga je udeležilo tudi 56 delegatov iz naše občine.

Vladimir Tkalec je sodeloval pri delu komisije za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije in je v svoji razpravi poudaril, da je v prizadevanjih za nadaljnji gospodarski razvoj družbe velikega pomena ustrezno organiziran in učinkovit vzgojnoizobraževalni sistem. Delavcu samoupravljalcu je treba zagotoviti možnost, da na svojih spoznanjih in praktičnih izkušnjah iz dela in osebnega življenja gradi novo spoznanje in se usposablja za funkcije, ki jih vsakodnevno opravlja. Pri tem je doslej največ storila prav Delavska univerza in zato jo moramo še naprej razvijati kot pomemben in nena-domestljiv element izobraževalnega sistema.

Lojze Pajk je govoril o težavah dijaških domov pri pridobivanju dohodka, posebno pa se je dotaknil problemov glede prehrane v teh domovih, saj so se cene živil močno povzpelle, cene oskrbovalnin pa so ostale enake. Tako se zmanjšujeta kakovost in količina hrane, kar gojence sila iz domov. Tako odhaja iz območja družbene vzgoje najplemenitejši reprodukcijski material naše družbe.

Viljem Trampuš je govoril o težavah glasbe-

nikov pri nabavi osnovnih sredstev (glasbenih instrumentov), ki si jih morajo sami kupovati, sicer bi ostali brez kruha. To pa je anomalija, saj bi po tej logiki tudi delavec moral imeti svoj stroj, če bi hotel delati.

Drago Fils, ki je razpravljal v komisiji za uresničevanje politike združevanja dela in sredstev, je poudaril pomen podružbljanja dejavnosti, za katere ima družba še poseben interes. Dejal je, da je pri tem najpomembnejša radiodifuzija, ki močno sodeluje pri odločanju o najpomembnejših vprašanih družbenega razvoja. Prav zato je treba zagotoviti okrepljen družbeni vpliv pri tej dejavnosti, saj s svojo funkcijo posega v življenje vsakega delovnega človeka.

Anton Jakoša je govoril o pomenu turistične dejavnosti, še posebej o vlogi gostinstva pri zagotavljanju celovite turistične ponudbe. Tu je še veliko težav. Kažejo se v neenotnih kriterijih za delitev osebnih dohodkov, neenotnih merilih in osnovah za ugotavljanje dejanskega prispevka delavca k ustvarjanju dohodka, in drugih, ki povzročajo, da se vse manj gostincev zaposluje v svoji panogi. Prav zato je strokovno usposobljenih gostincev vse več v drugih dejavnostih, kakovost gostinskih storitev pa pada.

JURIJ POPOV

KRITIČNO V 32 OZDIH

Z živim stikom iz težav

V občini Ljubljana Center ima 32 ozdov težave pri poslovanju. Naštetimo nekaj poglavitnih vzrokov: slabe delovne razmere, ki zavirajo razvoj ozda (Vega, Kartonažna), neustrezna dohodkovna povezanost (Cestno podjetje TOZD Mehanizacija), neustrezna samoupravna organiziranost (Integral TOZD Taksi), težave glede notranje organizacije (SOZD Slovenijapapir), spremenjeni pogoji zunanjetrgovinskega poslovanja (Avtotehna TOZD Trgovina), težave z družbeno prehrano (Slovenija ceste-Tehnika), neurejeni samoupravni odnosi (Hermes, Interexport), neurejeni dohodkovni odnosi (ŽG-TTG TOZD Kolodvorska restavracija) in drugi.

V vseh teh 32 delovnih okoljih skušajo težave odpraviti. Vse te delovne organizacije pa so tudi na seznamu občinskega komiteja ZK. Obiskale jih bodo posebne delovne skupine in skušale ugotoviti in rešiti probleme.

Sindikat pa je poudaril potrebo po živi vezi med člani občinskega sveta in izvršilnimi odbori osnovnih organizacij v teh delovnih organizacijah. Predsedstvo je sprejelo delovno usmeritev, da naj člani občinskega sveta sodelujejo pri delu komisij, dogovorili pa so se tudi za skupne seje s predstavniki sindikata v teh delovnih okoljih.

J. P.

Osebni dohodki na situ

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov je sprejelo informacijo o pogovorih s predstavniki ozdov, kjer so v prvem polletju prekoračili sredstva za osebne dohodke. Po podatkih SDK je takšnih organizacij od 438 v občini kar 163.

Komisija za družbenoekonomske odnose je skupno s komitejem za gospodarstvo in družbeno planiranje ter za družbene dejavnosti občine Ljubljana Center od teh organizacij zahtevala, naj pismeno razložijo prekoračitve in programe ukrepov za uskladitev rasti sredstev za osebne dohodke z rastjo primerljivega dohodka. Ocenijo naj tudi gibanje sredstev za osebne dohodke do konca leta in možnosti uskladitve z določili dogovora.

Vse organizacije so poslale zahtevane podatke. Hkrati pa so se predstavniki omenjenih komisij in komitejev pogovorili z odgovornimi predstavniki ozdov ter analizirali vzroke za prekoračitve. Glavni vzroki za prekoračitve so v tem, da se dohodek razporeja na ravni delovne organizacije ali sozda, zaradi neustrezne dinamike pridobivanja dohodka, zaradi povečanega števila zaposlenih, zaradi organizacijskih sprememb ali povečanega obsega dela ali pa zaradi predhodnega stališča izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Center, da sredstva za osebne dohodke, razdeljena po zaključnem računu za leto 1981, ne bremene mase sredstev za osebne dohodke v letošnjem letu.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je že pozval vse delovne skupnosti, ki so porazdelile več teh sredstev kot tozdi, za katere opravljajo dogovorjene naloge, da naj gibanje sredstev čimprej uskladijo. Vse sporne organizacije so že sprejele programe usklajevanja, s katerimi naj bi uredili to vprašanje. Tako so ponekod zamrzili osebne dohodke, ponekod pa so jih zmanjšali.

JURIJ POPOV